

by Taboola
Sponsored Links

"הורה צריך להיות כל הזמן עם יד הדופק"

מקרי האונס הקבוצתי זיעזעו את המדינה וחשפו את הפחדים העמוקים ביותר: האם דברים כאלה יכולים לקרות בכל מקום? חוקרת משטרה בכירה בדימוס, עורכת דין במועצה לשלום הילד ורכזת במרכזי הסיוע לנפגעי תקיפה מינית, מתריעות: דברו עם הילדים ושמרו על ערנות, זו האחריות שלכם

נעם ברקן פורסם: 21.07.19, 11:16

החדשות בשבוע שעבר היו קשות במיוחד להורים בכל רחבי ישראל. פרשות האונס הקבוצתי של [הילדה בת ה-11](#), ושל [התיירת הבריטית בקפריסין](#), בשני המקרים החשודים הם נערים ישראלים צעירים, הידהדו כפעמון אזהרה מחריד.

הורים לבנות, כמובן, הצטמררו באימה, אבל גם הורים לבנים לא ישנו טוב בלילה. היינו רוצים מאוד לומר "לי זה לא יקרה", ולחשוב שמדובר פשוט ברוע אנושי מזוקק, אבל בכל זאת, הפחדים עולים. ומה אם בכל זאת מדובר ברוע יותר בנאלי? איך נוכל לוודא שהבנים שלנו לעולם לא ייקחו חלק בסיפור מזוויע כל כך, לא כמובילים, לא כנגררים וגם לא כצופים אילמים?

בני נוער זקוקים להכוונה(צילום: shutterstock)

"ברור שבני נוער יודעים על מה מדובר, אלו לא סיטואציות תיאורטיות עבורם", אומרת מיה בירן, רכזת החינוך במרכז הסיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית בירושלים. מרכזי הסיוע מעבירים סדנאות לבני נוער במסגרות חינוכיות בכל הארץ, ובירן שוחחה עם לא מעט בני נוער על הנושאים האלה במסגרת עבודתה. "בדרך כלל אנחנו מראות סרטון שיש בו דינמיקה קבוצתית פוגענית, ונשאלת השאלה האם הייתה או לא הייתה הסכמה. זה מאוד מפעיל אותם בשיחה".

מה הדינמיקה של אונס קבוצתי?

"חשוב לומר: אין פרופיל אחד. המקרים שבהם המוביל הוא פסיכופת הם נדירים. בסופו של דבר זה הרצון בכוח ועוצמה, שהוא הדבר שמוערך בחברה. בפגיעה קבוצתית הקורבן במצב של שכרות או חוסר שליטה, ונמצאת בנחיתות מספרית מול קבוצה. זה גם יכול להיות מישהי או מישהו במקום חלש חברתית.

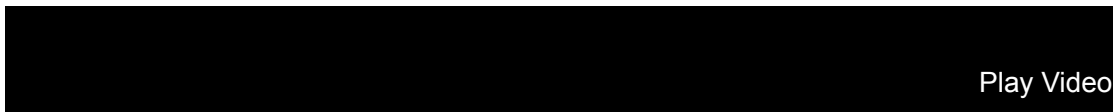
"בקבוצה יש בדרך כלל מישהו יותר אקטיבי, והוא מחולל את הפגיעה כדי לבנות את עצמו. יש פוגעים משניים שהולכים בעקבותיו, הם יכולים להיות כאלה עם רצון לכוח או כאלה שנגררים כי הם בעצמם חלשים חברתית, וזו הדרך שלהם להיות חזקים על חלשים. זה כמובן לא מפחית מהאחריות שלהם".

יש עוד תפקידים?

"לצד המנהיג והנגררים יש גם את אלה שלא בהכרח משתתפים. יכולים להיות לסיטואציה הרבה עדים וצופים, בתוכם יהיו כאלה שלא בהכרח רוצים להיות שם, שמבינים שמהו מאוד גרוע קורה, אבל הם מרגישים חוסר יכולת מוחלט לעשות משהו נגד הקבוצה.

"כיום יש גם את הזירה של הרשתות החברתיות - יש את מי שמפיץ ויש את המגיבים, שמחמירים ומעמיקים את הפגיעה. אלה שגיבו, 'תראו את הזונה הזאת, איזו שרמוטה', ופיצו הלאה. ככל שיש יותר מעורבים בעבירה, תחושת האחריות שלהם בסיטואציה יורדת".

בריונות ברשת - כך תעזרו לילדים:

by Taboola
Promoted Links

הסעיף בתקנון שעלול להוריד את בני סכנין ליגה
ספורט

אנשים שמכרו דירה ב-6 השנים האחרונות חייבים לבדוק האם שילמו מס עודף... Real Invest...[קראו עוד](#)

6 דברים שלא ידעתם על חמורים Safe Haven for Donkeys

[הקלד כאן]

"זה קורה בכל מקום"

את המקרים הקיצוניים האלו, מדגישה בירן, לא ניתן לנתק מהחינוך ומהמסרים ששוצפים סביב בני הנוער. "המסרים שהם חשופים אליהם קובעים שמין ומיניות הם משהו שלוקחים, שבתור גבר אתה הכובש. הם חשופים בפורנוגרפיה למין שבו אין שיח על טוב ולא טוב. לנו חשוב, הרבה לפני הכניסה לסיפורים הקשים, לדבר על הצד הטוב, על כך שמיניות יכולה להיות דבר נהדר. אנחנו מדברות הרבה על האחריות הגבוהה שלהם.

"כמובן שיש גם אחריות גבוהה לבתי הספר ולהורים. זה קורה בכל מקום, גם בבתי הספר הכי טובים ויוקרתיים. צריך לדבר עם בני הנוער על מה נעים ולא נעים, לחבר אותם לעצמם ולתחושות שלהם. לדבר על הדדיות במיניות, לעשות שיח מוסרי של טוב ורע.

"הסיפורים הם מפלצתיים אבל בני הנוער הם לא מפלצות. הם זקוקים להכוונה, אנחנו צריכים ללמד אותם להבחין בצד השני, לחפש סימנים, איך לדעת אם מישהי רוצה או לא רוצה. הם לא לומדים את זה, ואז מגיעים למצב ש'יש להם הזדמנות' והם רוצים 'לתפוס אותה' וזה נורא".

קראו עוד:

[השיעור הכי חשוב שצריך ללמד את הילדים](#)
[מה שקורה באיה נאפה לא נשאר באיה נאפה](#)
["אמא שלי מכורה לטלפון יותר ממני"](#)

במרכזי הסיוע מתקבלות מדי שנה מאות פניות של נפגעות אונס קבוצתי. "כשמישהו אחד פוגע בך, זה נורא. כשיש סיטואציה ששותפים בה כמה פוגעים, או כאלה שלא עושים דבר כדי לעצור את זה, זה לא 'מילה מול מילה', אלא מילה מול הרבה אנשים מאשימים, שגם מקבלים את הגיבוי של ההורים. כל התגובות שאנחנו מכירות מועצמות בסיטואציה הזאת. היום יש גם את מי שמצלמים ומתעדים, זה עוד ממד לפגיעה. עכשיו כולם יודעים ושותפים".

איך נלמד את הילדים שלנו לעצור את הסיטואציה ולדווח?

"מה שנורא הוא שאם יש אחד שמחולל ועוד שניים שנגררים ועוד עשרה שנמצאים - אם היו מחליטים לעצור הם היו יכולים כי מספרית הם רבים יותר מהמחולל, אבל זה עניין של כוחות חברתיים. אנחנו צריכים לחזק אצל הילדים את המצפון, חשוב לדבר גם עם הבנים וגם עם הבנות ולייצר שיח פתוח על הנושאים האלה, לא להתעלם מקיומם.

"בני הנוער הם יצורים מיניים, זה חלק מרכזי מהיומיום שלהם. כשאנחנו מדברות איתם על פורנו, אנחנו מדברות על מה זה עושה לנו, ואיזה סוג מיניות מוצג שם מול איך הדברים במציאות. אם הם רואים פורנו של מין קבוצתי בו האישה נראית נהנית, צורחת, בעננים, למה שהם יחשבו שמהו לא בסדר בסיטואציה?"

"כל הנושא של כאב והנאה מתערבב וחשוב לדבר על זה. נכון שזה מביך להורים ולמורים לדבר על זה, אני לא מבטלת את המבוכה, אבל זה ברמה של הצלת נפשות. זאת לא פריווילגיה".

"אין מצב שהיא מסכימה"

"המונח 'אונס קבוצתי' נכנס לחקיקה רק לאחר פרשת האונס בשמרת", אומרת ד"ר ונצ"מ בדימוס סוזי בן ברוך, לשעבר קצינת הנוער הארצית במשטרת ישראל. "פסק הדין של בית המשפט העליון בתיק הזה נחשב לציון דרך משמעותי".

"השופטים קבעו, בין היתר, שמי שמודה בקיום מגע מיני עם נערה בניסיונות של מין קבוצתי, אין ספק שלא הייתה הסכמה מפורשת של הקורבן. בסיטואציה כזאת, שנער אחרי נער נכנסים לחדר, לועגים לנערה, נוהגים בה כבובת מין - אין מצב שהיא מסכימה".

[לכתבות נוספות - היכנסו לפייסבוק הורים של ynet](#)

בן ברוך שירתה במשטרת ישראל 35 שנים, מתוכן הקדישה 25 שנים להתמחות בנושא נוער וילדים. מתוך ניסיונה היא מנתחת: "הנער או הצעיר שמנהיג את הקבוצה בדרך כלל סבל בעברו מבוז, השפלה ואובדן משמעות".

כל מי שחווה התעללות או השפלה בעברו יהפוך לעבריין?

"ממש לא. 20 אחוז מהנערים שחווים השפלות, בוז ולעג, מחליטים יום אחד להחזיר לעצמם את השליטה. הם אומרים לעצמם, 'אם אמצא מישהו חלש, ואעשה לו את מה שעושים לי, אחזיר לעצמי משמעות'. זו חשיבה מעוותת שבה כוח ומיניות הן דרך להחזיר שליטה.

"קארל גולדברג, פסיכואנליטיקאי יהודי שחקר רוצחים, גיבש את חמשת שלבי גיבוש אישיות של רשע. בשלב הראשון הנער נתון להשפלות, להתנהגות מזלזלת ולהזנחה. בשלב השני הוא מאמין בבוז ובהשפלות שהוא חווה, ותופס את עצמו כחסר משמעות.

"בשלב השלישי הוא מתקשה להשלים עם התחושות הקשות, ומבצע רציונליזציה בה הוא מצדיק את עצמו ואת ההתנהגות שלו. בשלב הרביעי הוא מבצע את הרוע, פה כבר יש מעין התמכרות לאלימות.

"הרציונליזציה שהוא עושה מאפשרת לו להתנהג בצורה רעה ואכזרית, שבעיניו היא מוצדקת. הוא משכנע את עצמו ואת האחרים שהנערה רוצה את מה שהוא עושה לה.

"השלב החמישי, שהוא הכי מסוכן, שלב 'עיצוב אישיות של רשע'. בשלב הזה הוא עלול להגיע גם לרצח. כשהוא נעצר, מנקודת מבטו הוא חוזר לשלב הראשון: שוב מאשימים אותו, מבזים אותו. אם הוא לא יטופל, הוא יחזור על מעשיו כדי להחזיר לעצמו משמעות".

ומי הנערים שמשותפים?

"הצעירים השותפים לאונס קבוצתי הם בדרך כלל נערים בגיל ההתבגרות עד גיל 21-22. 80 אחוז מבני הנוער נגררים לדבר עבירה. עשרה אחוזים לא ייגררו לעולם אחרי אף אחד, עשרה אחוזים תמיד יבצעו עבירה. בעבירות מין תמיד יש את אלה שייגררו. בדרך כלל המוביל הוא אחד, השני יכול להיות אדם שצמוד אליו, לפעמים הוא אפילו יבצע רוע אכזרי יותר מהמוביל".

ילדים צעירים מאוד נכנסים לאתרי פורנו(צילום: shutterstock)

יש פרופיל קבוע לנפגעת?

[הקלד כאן]

"אנחנו מבדילים בין שני סוגים של אונס קבוצתי. כשמדובר באירוע חד-פעמי, לרוב מעורבים אלכוהול או סמים, וכל אחת יכולה ליפול קורבן. במקרה כזה, כמו שמתואר בסיפור בקפריסין, אחד מוביל את הקבוצה.

"כשמדובר בעבירות שנמשכות זמן, זה קורה לאחר תהליך מתמשך של יצירת אמון. אחרי שהילדה בידיים שלו הוא יכריח אותה לעשות 'טובה' גם לחבר שני ושלישי. היא לרוב תהיה החוליה החלשה בכיתה.

"היא יכולה להיות מאוהבת בנער המוביל, הוא יפתה אותה, יאמר לה שהוא אוהב אותה. לפעמים הוא גם יאיים עליה שכולם יידעו שהיא המזרן של השכבה. בשלב מסוים הם מתחילים לתעד, כי היא הכלי להחזיר להם תחושה של משמעות".

איך הורים יכולים לוודא שהילדים שלהם לא משתתפים בפשע כזה?

"יש נורות אדומות, למעשה אדם קרוב יכול לזהות את הסימנים בכל שלב. אם ילד חווה בוז והשפלה הוא עלול להפוך למקורבן. כשהילד מקבל החלטה לבצע רוע, הוא משתנה - מאמץ סגנון חיים חדש והתנהגויות חדשות.

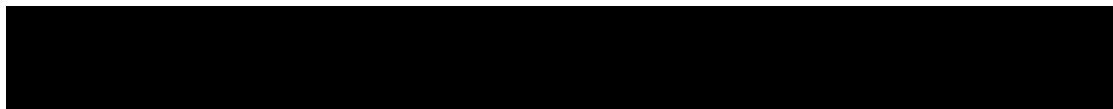
"אמא שרואה שהילד שלה מתחיל לקבל שליטה, פתאום יש לו [חברים](#), השינוי הפתאומי הזה הוא נורה אדומה. בשלב הרביעי הורה יכול לקבל תלונות שהבן שלהם מכה, פוגע. חייבים לראות מה קרה. צריך ללכת לטיפול ולנסות לעצור את זה.

"גם את הילדים הנגררים אפשר לזהות. יש כאן דרישה אינטנסיבית להורים: לראות מה קורה עם הילד שלכם ולא לסמוך עליו עד שהמשטרה תדפוק בדלת. להחזיר את הסמכות ההורית, ועכשיו.

"כשאנחנו משחררים בערבות, ההורים חייבים לשאול לאן הילד הולך, להקפיד על מעצר הבית. אבל הרבה לפני שהמשטרה דופקת בדלת, בני הנוער זקוקים לגבולות. מהרבה הורים שמעתי, 'אני רוצה להיות חבר שלו, אני מאמין בו'".

סכנות ברשת:

[Play Video](#)

תסמונת "האח הגדול"

לדברי בן ברוך, בעשור האחרון יש שחקן חדש במגרש, וגם לו יש השפעה כבדה והרסנית: הטלפון הסלולרי והרשתות החברתיות. "ילדים צעירים מאוד נכנסים לאתרי פורנו. יש במין הרבה מסתוריות, כוחניות, וזה תופס מקום רחב בשיח שלהם", היא אומרת.

[הקלד כאן]

"היום באונס קבוצתי הם גם מצלמים. בתת-מודע הם יודעים שזאת עלולה להיות ראייה נגדם, אבל זה כלום לעומת הכוחניות ותחושת העליונות שהם מרגישים. זאת תסמונת 'האח הגדול'. ברגע שמתחילים להסריט יש תחושה של העצמה. שיא הרוע נמצא בסרטים האלה.

"להורים היום יש תפקיד מרכזי: אם את קונה לילד [טלפון](#), תסבירי לו מה הסיכונים. כהורה את יכולה לדעת בכל שעה איפה הילד נמצא, לשלוח לו הודעה, 'אני מקווה שאתה בסדר, אני אוהבת אותך, איך אתה מרגיש? יש לך משהו לספר לי?' צריך להיות מעורבים, מתערבים וכן, גם לחטט.

"אם אתה כהורה לא תעשה את זה, מי יעשה את זה? השוטר שיתפוס את הבן שלך? ברגע שחשתי שמשהו השתנה בהתנהגות של הילד אני חייבת לבדוק ולא לעבור לסדר היום.

"הורים צריכים להיות כל הזמן עם היד על הדופק ולא להירדם בשמירה. להבין שברגע שהילדים עוזבים את מפתן הדלת מי שמשפיע עליהם הם קבוצת השווים, והטלפון. חשוב לדעת על קיומה של יחידת מאור, יחידה 105 במשטרה. אם חשים שינוי אצל הילד, להרים טלפון 105 ולהתייעץ. יש שם אנשי מקצוע שיכולים לסייע".

שיח על מיניות בריאה

בדו"ח השנתי של המועצה לשלום הילד ניתן לראות עלייה בדיווחים על מקרי אונס בכוח או באימים שמבוצעים בין קטינים. ב-2010 דווחו 67 מקרים כאלו, ואילו ב-2017 כבר דווחו כמאה. "אחד הדברים הכי חשובים הוא לזכור שגם לנו כחברה יש אחריות, אבל גם למערכת החינוכית ולמשרד החינוך", אומרת כרמית פולק, היועצת המשפטית של המועצה לשלום הילד.

"אחד הדברים החשובים ביותר הוא השיח על מיניות בריאה, בעיקר בעידן הדיגיטלי והטכנולוגי. אנחנו סבורים שמשרד החינוך לא משקיע בזה מספיק. צריך להתחיל את השיח בגיל צעיר. זאת אחריות שלנו ללמד את הילדים שלנו, מעבר למוגנות האישית, כיצד לעמוד על שלהם, שזה הכי קשה.

"הפחד להרגיש שונה, לצאת נגד המנהיג, לקחת סיכון שאתה בעצמך תידחה חברתית. במקרים של אונס קבוצתי, אנחנו כהורים כל כך רוצים להאמין שהילד שלנו יידע להגיד 'זה אסור'. זה קשור להבניות חברתיות שאנחנו מנחילים להם. אפשר וכדאי להיעזר באנשי מקצוע. אנחנו יודעים שילדים פעילים מינית מוקדם מבעבר, ומשרד החינוך חייב להטמיע את החינוך המיני מגיל יותר צעיר".

הכול פרוץ

נרית צוק, מנכ"לית פורטל "עשר פלוס" ומומחית למחקר תרבות הנוער, מדגישה: "אנחנו חיים בתקופה שבה יש פער קיצוני: מצד אחד יש קידמה, עלייה במודעות, עידן המי-טו, מצד שני אנחנו רואים מקרים אכזריים בהם גיל התוקפים יורד, אנחנו מדברים גם על שתיית אלכוהול בגילים 11-12, התנהגויות קיצוניות של עולם המבוגרים שמגיעות אל הילדים.

"[גיל ההתבגרות](#) מתחיל היום מוקדם יותר, בגילי 9-10. לצד זאת המסכים והרשתות החברתיות הם המקור למידע, והכול פרוץ.

"יש מתחמים שלמים שהילדים עם עצמם וההורים לא שותפים ולא באמת יודעים מה הילד ראה ומה הוא מרגיש לגבי זה. זה דבר שמחייב שינוי. צריך לדבר איתם, להביע את הזעזוע בפניהם, לא לעצום עיניים".

טלפונים חשובים

- יחידת מאור של המשטרה: 105
- קו החירום לנפגעות תקיפה מינית: 1202
- קו החירום לגברים ונערים נפגעי תקיפה מינית: 1203
- המועצה לשלום הילד: 02-6780606

[מצאתם טעות בכתבה? כתבו לנו](#)

✉ לפנייה לכתבת/ת
שלחו כתבה שתף ב-שתף ב-

תגיות:
[אלימות](#)
[חינוך](#)

מחירי הלחם יזנקו: ועדת המחירים המליצה להסיר את הפיקוח או לייקר הוועדה ממליצה לשר האוצר לשרת הכלכלה להסיר את הפיקוח על מחירי הלחם האחיד, הלבן והחלות ולעבור לדיווח של יצרנים על רווחיות ומחירים. אם יחליטו... כלכלה

רשת התכשיטים שכולם מדברים עליה, עכשיו באונליין | [Roni Khan Jewelry](#)
[ממומן](#)

איך משיגים אותו מה הקשר ל6,000 יחידות אבוקדו? HMB, מה זה כל מה שאתם צריכים לדעת על תזונה מיטבית למיקסום הכוח וההגנה הטבעית...
[ממומן](#)

לכתבה זו התפרסמו 81 תגובות ב-50 דיונים

הצג:

מהסוף להתחלה

.51
הכל נוער
משה (22.07.19)

.50
היד של ההורים היכן היא?
HOW, דרום (22.07.19)

.49
היהירות והזלזול הם ערכים ישראלים שנרכשים בבית מההורים!
מאוכזב מהתרבות (21.07.19), נשלח מהאנדרואיד

טען תגובות נוספות

דברו איתם על האחריות שלהם
צילום: shutterstock

- שתף בפייסבוק
-
- הדפסה
-

[הקלד כאן]

- שלח כתבה
- תגובה לכתבה

מרחבי הרשת

אבן יהודה - : רכבי שטח 2020 שלא נמכרו, עכשיו כמעט ניתנים בחינם - ראה...רכבים | מודעות חיפוש

שברה כל שיא: טכניקת הכושר ב-10 הדקות הביתית של מיכל אמדורסקילהתחטב מהבית ב-10 דקות

רואים טוב יותר: פיתוח ישראלי משנה חיים מגייס משקיעים פיילביזמידע נוסף

השוואת הלוואות לבעלי נכסים - הבית שלך יכול לסייע לךContact

הצבעים, הסגנונות ומוצרי החשמל - אלו הטרנדים במטבחי היוקרה

כמו בחו"ל: דירות במגדל היוקרה של אזורים המתנשא לגובה 55 קומות!

by Taboola
Sponsored Links

שחיקת סחוס בברך? לפני ניתוח קשה, זה הפתרון המומלץ ע"י הרפואהחיים טובים - ללא כאבים!|
[ממומן](#)

איך להימנע מעקיצות יתושים בלי כימיקלים (נסו את זה)MoskiZap|
[ממומן](#)

לא חייבים כדורים כדי לטפל באקנה: הכירו את "הקוסמת מבני ברק" Gush Dan מגזין|
[ממומן](#)

מומלצים

אודות ועזרה

- [כתבו אלינו](#)
- [עזרה](#)
- [מדיניות פרטיות](#)
- [תנאי שימוש](#)
- [מפת האתר](#)
- [ארכיון](#)
- [מרכזי המבקרים](#)
- [Israel News](#)
- [אודות האתר](#)
- [RSS](#)
- [הפוך לדף הבית](#)
- [פרסמו אצלנו](#)
- [אנציקלופדיה](#)
- [רכישת מנוי ynet+](#)

כלים ושירותים

- [קביות](#)
- [מניות](#)
- [שער הדולר](#)

[הקלד כאן]

- [שער היורו](#)
- [דרושים](#)
- [מחירון רכב](#)
- [דירות להשכרה](#)
- [קופונים](#)
- [מחירון דירות](#)
- [רכב חדש](#)
- [דירות למכירה](#)
- [לוח רכב](#)
- [יד שניה](#)
- [בעלי מקצוע](#)
- [עברית](#)
- [דירות חדשות](#)
- [ynetArt](#)
- [ידיעות בתי ספר](#)
- [מנוי למגזין](#)
- [ידיעות אחרונות](#)
- [פיתוח אתרים](#)
- [פיתוח אפליקציות](#)
- [חיפוש דירות להשכרה](#)
- [דירות למכירה מיד שנייה](#)
- [ספרשת](#)
- [ymath - בני גורן](#)
- [דירות פרויקטים חדשים](#)

ערוצי תוכן

- [חדשות](#)
- [כלכלה](#)
- [ספורט](#)
- [תרבות](#)

- [בריאות](#)
- [מחשבים](#)
- [Pplus רכילות](#)
  - [מימון](#)
  - [Xnet](#)
  - [יהדות](#)
  - [דעות](#)
  - [צרכנות](#)
  - [תיירות](#)
  - [אוכל](#)
  - [רכב](#)
- [בעלי חיים](#)
  - [יחסים](#)
- [אסטרולוגיה](#)
  - [מעורבות](#)
    - [לאשה](#)
    - [דילים](#)
  - [כלכליסט](#)
  - [בלייזר](#)
  - [מנטה](#)
  - [mynet](#)
  - [פרוגי](#)
- [Yschool](#)
  - [kick](#)
  - [Becti](#)

כתבו אלינו
עזרה
מדיניות פרטיות
תנאי שימוש
מפת האתר

